

Region Skåne

Granskningsremiss Regionplan för Skåne 2022-2040

Övergripande synpunkter

Höors kommun välkomnar de revideringar som skett av Regionplanen efter samrådet. Höors kommun uppfattar nu planen som mer genomarbetad och sammanhållen, men den ger fortfarande inte någon tydlig målbild eller framtidsriktning för Skånes utveckling. I stället lutar den sig fortfarande bakåt, mot tidigare strategier och dokument. Det vore välgörande om Regionplanens viktiga roll när det gäller att påverka kommande strategier lyfts fram – inte minst när det gäller hur Region Skånes strategier behöver inarbeta tillkommande nivåer i den flerkärniga Ortsstrukturen.

Regionplanen innehåller ett omfattande material. Höors kommun anser att det bör vara både möjligt och fördelaktigt att skala av information, särskilt sådan som inte innebär en riktning/förflyttning, för att planens inriktning ska bli tydligare. Region Skånes arbete med att ta fram kunskaps- och planeringsunderlag med ett övergripande regionalt perspektiv är värdefullt, men det bör noggrant avvägas vad som ska ingå i regionplanen och vad som kan ligga separat och det bör även tydligt framgå vilken status länkade planeringsunderlag har i förhållande till regionplanen.

Höors kommun uppfattar att särskilt avsnitten om friluftslivet fyller en lucka i Skånes planeringsgeografi. Kartan om friluftslivet är tillräckligt konkret för att bilda utgångspunkt för mellankommunala diskussioner och håller ändå en hög nivå när det gäller strategisk höjd för utpekanden och resonemang.

Utvecklingsinriktning - Planeringsstrategier

Planeringsstrategi: Stärka tillgängligheten och binda samman Skåne

Formuleringar om att "satsningar behövs på de prioriterade regionala stråken för personresor, godstransporter, kollektivtrafik och cykel för att binda samman det flerkärniga Skåne" fortsätter att väcka frågor om vilken utveckling regionplanen bäddar för utanför prioriterade stråken. Höors kommun menar att strategin behöver utvecklas och ha ett bredare perspektiv på Skånes flerkärnighet och regionala stråk än vad tidigare strategidokument har haft. Strategiska noder och viktiga naturområden och besöksmål behöver också vara tillgängliga. Se även synpunkter under rubriken Tematiska fördjupningar/Trafik

Planeringsstrategi: Relationer med omvärlden

Höör kommun ifrågasätter fortsatt en ny stambana för höghastighetståg och förordar i stället utveckling av befintlig stambana.

Utvecklingsstrategi – strukturkartan

En övergripande synpunkt är att det behöver finnas beskrivningar till de områden och stråk som pekas ut i kartan. Det gäller genomgående för samtliga utpekade områden i alla kartor. Regionen behöver beskriva sin intention med utpekandet av respektive område samt vilka värden som finns kopplade till respektive område ur ett regionalt perspektiv.

Strukturkartan – Ortsstruktur

Höör kommun är positiv till att begreppet "lokala kärnor" har ersatts med strategisk nod, där centralorter är en av flera underkategorier. Höör ser fortfarande ett behov av att sätta de strategiska noderna i ett sammanhang och titta på viktiga samband mellan strategiska noder som samverkar. Inte minst där det redan finns andra viktiga utpekade kopplingar som starkt transportinfrastrukturstråk och kopplingar för natur och friluftsliv. Region Skåne behöver utveckla beskrivningarna för respektive nod och vilken funktion de har på en regional nivå.

Höör kommun menar att Höör erbjuder attraktiva bostadsmiljöer som är nödvändiga komplement till storstäderna när företagen där ska rekrytera. Höör fungerar som service- och transport-nod för landsbygd och mindre byar. Det finns samband mellan strategiska noder (Höör-Hörby, Höör-Eslöv) som behöver synas och främjas från regionalt perspektiv, trots att ingen regional kärna är inblandad. De strategiska noderna har samband både uppåt i hierarkin till de regionala kärnorna och neråt mot byar och landsbygd och sinsemellan strategisk nod till strategisk nod. Alla nivåerna har betydelse för regional

Höör kommun uppskattar utvecklingen av planen till granskningen där det finns fler aspekter på de utpekade orterna. Höör kommun menar att noder för vandring och cykling bör pekas ut även utanför tätorter, de skulle då kunna utgöra sekundära noder och komplettera de redan utpekade. Exempel på kriterier för utpekade skulle kunna vara:

- Beläget inom Region Skånes strövområde
- Vid angoringspunkt för strövområde
- Busshållplats på redan etablerad linje
- Beläget inom riksintresseområde för friluftsliv

Med dessa kriterier skulle Frostavallen och Fulltofta bli noder för vandring och cykling.

Höör kommun menar att även Ludvigsborg som är sammanvuxet med Höör tätort ska kunna klassas som en serviceort enligt Regionplanen och därmed påvisa det starka stråket som finns mellan Höör och Hörby. Ludvigsborg ligger i Hörby kommun men i Höör tätort (enligt SCB) och har viktiga kopplingar till båda de närliggande strategiska noderna samtidigt som det finns ett eget utbud av kommunal och kommersiell service. Ludvigsborg skulle därmed även kunna bli del av den delregionala tillväxtmotorn i Mittskåne som behöver pekas ut i handlingarna. Ludvigsborg uppfyller dessutom de ovanstående kriterier som Höör kommun ser som lämpliga för utpekande av fler noder för vandring och cykling.

Strukturkartan – Den regionala grönstrukturen

Den strategiska utvecklingen av grönstruktur och friluftsliv behöver på ett ännu tydligare sätt samspela med transportinfrastrukturen. Tillgängligheten till grön- och rekreationsområden via goda kollektivtrafikförbindelser är helt avgörande för ett hållbart fritidsresande. Höors kommun ser ett behov av att utpekandet av starka kollektivtrafikstråk inte bara fokuserar på var människor bor eller arbetar utan även tar fritidsresandet i beaktande. Det behöver framgå av planen att Skånes viktiga grön- och rekreationsområden behöver kopplas samman med starka infrastrukturstråk och ha en väl fungerande kollektivtrafik kopplad till sig. Som underlag för transport-planeringen kan det vara relevant att tänka i termer av blågröna kärnor – alltså särskilt besöksintressanta platser i naturområdena. Då blir det möjligt att fundera över hur dessa punkter kan trafikförsörjas och hur trängselproblem kan hanteras. Detta påtalade Höors kommun redan i samrådet men ser inte att det har justerats till granskningsskedet. Därav ser Höors kommun även behovet av att regionplanen lyfter fler noder för vandring och cykling genom att även peka ut platser utanför centralorter (se förslag på kriterier ovan).

Strukturkartan – Transportinfrastruktur

Som Höors kommun påpekade i samrådet bör järnvägar visas med en egen symbol och järnvägsstationerna borde markeras för att ge en rättvisande bild av Skånes flerkärnighet. Det finns ingen logik i att markera alla flygplatser och hamnar men bara stationer för höghastighetståg. Höors kommun anser även att väg 13 som pekas ut som ett viktigt transportinfrastrukturstråk mellan Höör och Hörby även borde pekas ut som ett starkt stråk för kollektivtrafik. Detta behöver justeras i regionplanen och sedan även revideras i Trafikförsörjningsprogram för Skåne 2020-2030. Höors kommun anser vidare att även den del av väg 13 som fortsätter väster/norrut från Höör borde vara med som ett viktigt transportinfrastruktursamband i regionplanen.

Tematiska fördjupningar

Trafik – Kollektivtrafik

Höors kommun noterar att strategiska noder i Regionplanen som regel har fler än två kopplingar för kollektivtrafiken. Ett undantag är de strategiska noderna Höör och Hörby som ligger i varsitt starkt stråk. Trots att de är belägna nära varandra och skulle kunna koppla samman två starka stråk så visas i planen ingen inbördes koppling. Både Höör och Hörby uppfyller i hög grad de funktioner som beaktats i regionplanen för utpekade av Strategiska noder, samtidigt saknas en stark koppling för kollektivtrafiken på just sträckan mellan orterna. Det finns en stark offentlig och privat service samt tillgång till rekreation och besöksnäring genom Skåneleden och de regionala turistcykellederna. Kollektivtrafiksambanden är betydligt sämre än vad de skulle kunna vara, vilket påverkar resandet i framför allt Mittskåne men även i hela regionen på ett negativt sätt. Ett stärkande av stråket mellan Höör och Hörby skulle även innebära en bättre sammankoppling av de parallella systemen tågtrafik och expressbusstrafik. Höors kommun menar att Regionplanen behöver peka ut detta starka samband vilket även skulle föranleda en justering av Trafikförsörjningsprogram för Skåne 2020-2030.

Höors kommun uppmanar därför Region Skåne att analysera och tydliggöra de starka kopplingar och tydliga samband som finns mellan vissa strategiska noder. Kopplingen Höör

SAMHÄLLSBYGGNADSEKTOR
Strategiska enheten

– Hörby via Fulltofta naturområde och Ludvigsborg är ett tydligt exempel på en regionalt viktig koppling med starka samband både avseende arbetspendling och rekreation. En stor andel av orternas befolkningar har behov av att kunna resa i stråket samtidigt som det passerar ett av regionens viktigaste rekreatiomsområden, Fulltofta naturområde. Höors kommun vidhåller att regionplanen behöver se det starka sambandet mellan dessa strategiska noder (tidigare lokala kärnor) och ta sitt ansvar för att det finns ett utbud av resor även utanför ordinarie arbetstid. De indragna resorna på sträckan har försvagat sambanden mellan orterna och försvårat eller omöjliggjort fritidsresande vilket också inneburit en försämrad tillgänglighet till Regionens strövområde i Fulltofta. Denna synpunkt har tidigare framförts i såväl samrådsyttrandet som yttrande över Trafikförsörjningsprogrammet och Höors kommun menar att tiden nu är inne att bredda synen på samband mellan noder och hur de knyts samman med stråk, så att inte bara de allra starkaste stråken syns.

Trafik – cykelinfrastruktur

Höors kommun menar att regionplanen har för stort fokus på supercykelstråk vid regionala kärnor. Detta behöver kompletteras med lämplig cykelinfrastruktur till strategiska noder. De regionala cykellederna är en viktig del i planen, men fångar inte upp vardagsperspektivet utanför regionala kärnor och tillväxtmotorer.

Skånes grönstruktur

Precis som i samrådet menar Höors kommun det som pekas ut i strukturkartan behöver kompletteras tillhörande beskrivning. Vad är det för naturområden som är utpekade? Hur är de viktiga? För vem? Vad är det för stråk? Det är önskvärt med beskrivning både av vad de olika markeringarna betyder på en generell nivå men också vad de specifika respektive områdena, grönstråken och utvecklingsstråken fyller för funktion var för sig och varför de finns utpekade i kartorna. Höors kommun hjälper gärna till med beskrivningar av stråk och områden som berör Höors kommun. Exempelvis stråk genom Tjörnarp och de utpekade områdena i Höors kommun. Kommunen ställer sig dock frågande till vissa av de utpekade stråken so benämns som "behov av nytt grönstråk", exempelvis stråket mellan Höors tätort och Tjörnarp där det redan finns en stark grön koppling någon kilometer västerut vid Skåneleden.

Höors kommun vill precis som i samrådet påpeka att de blå strukturerna kan lyftas på ett bättre och tydligare sätt i planen och tillhörande kartor. De många större åarna i Skåne har stor betydelse och potential för både människor, djur och natur och deras utveckling och säkerställande är en viktig mellankommunal fråga. Åarna syns visserligen i kartan för friluftsliv och som underlag "limniska värdeetrakter" i kartan för skyddad natur. Höors kommun tycker att de utgör en viktig funktion dels som rekreatiomsområden och dels för att sammankoppla biologiska värden.

I den tematiska kartan för blågrön infrastruktur finns grönområden med stora rekreatioms- och naturvärden utpekade. Kartan är översiktlig men Höors kommun har sedan tidigare gjort inspel till regionen om att man ser att vissa områden i kartan borde vara grönmarkerade i ännu högre utsträckning för att ge en rättvisande bild. Bl.a. norr om Höor mot Tjörnarp och vidare mot Hovdala finns ett bredare grönt område samt även öster om Höor mot Fulltofta. Denna synpunkt har delvis hör sammats sedan samrådet. Däremot ser

SAMHÄLLSBYGGNADSEKTOR
Strategiska enheten

Höors kommun det som problematiskt att det saknas differentiering och beskrivningar av värden i de olika utpekade grönområdena. Områdena har olika kvalitet och fyller helt olika roll som rekreationsområde och i den regionala grönstrukturen.

En helt avgörande faktor för tillgänglighet till Skånes grön- och rekreationsområden att dessa kopplas till en väl fungerande kollektivtrafik. Kollektivtrafiken behöver försörja även starka stråk för fritidsresande och därmed möjliggöra att ta sig ut i naturen. Höors kommun upplever att Regionen Skåne idag har ett alltför stort fokus på resor för arbetspendling medan de starka stråken för fritidsresande har lägre prioritet.

Friluftsliv

Höors kommun tycker att friluftslivskartan utgör ett bra underlag för utveckling av friluftslivet och kollektivtrafikstråk kopplade till friluftsområdena. Kommunen ser det också som positivt att rekreation lyfts på en övergripande nivå i strukturkartan. Höors kommun ser som nämnts ovan även ett behov av att regionplanen lyfter ytterligare en nivå av noder för vandring och cykling genom att även peka ut platser utanför centralorter, som redovisas ovan anser kommunen att lämpliga kriterier för utpekande kunde vara:

- Beläget inom Region Skånes strövområde
- Vid angöringspunkt för strövområde
- Busshållplats på redan etablerad linje
- Beläget inom riksintresseområde för friluftsliv

Höors kommun menar vidare att det även i friluftslivskartan behövs mer ingående beskrivningar av utpekade områden och stråk. Detta finns för några av de utpekade områdena och stråken men saknas för de flesta.

En viktig detalj vad gäller kartmaterialet för friluftsliv är att Skåneledens dragning i kartan behöver justeras så att den går via Höors tätort. Arbetet med markering av ny ledsträcka planeras att utföras under hösten 2021. På så vis kommer leden att kopplas ännu tydligare till regionplanens strategiska noder och stärka noden för vandring och cykling i Höors tätort.

En annan synpunkt kring Skåneleden är att regionen bör försöka skapa en överenskommelse eller samarbetsavtal med Trafikverket för att underlätta utmärkning av Skåneleden längs med statliga vägar. Detta skulle underlätta kommunernas arbete med utveckling av leden som är av betydande regionalt intresse.

I kartan för friluftsliv är utpekade ostörda områden väldigt lik markeringen för grönområden. Mätning av bullernivåer skulle vara intressant i hela regionen för att peka ut ytterligare ostörda områden. Bl.a. i norra delarna av Höors kommun skulle det troligtvis vara relevant med ett sådant utpekande.

Vatten i landskapet

Höors kommun saknar fortfarande ett resonemang kring hur vattendragen bidrar till Skånes attraktivitet. Samordningen kring de större åarna är en viktig fråga. Detta skulle även kunna finnas med under friluftsliv.

Karin Kallioniemi
Strategisk planeringschef

Anton Klacka
Samhällsplanerare

Rolf Carlsson
Samhällsbyggnadschef